

РОЗДІЛ 1

МІКРОЕКОНОМІЧНЕ ТА МАКРОЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

1.1. Довгострокові тренди економічного зростання в Україні

Виходячи із необхідності вирішення першочергових завдань сьогодення щодо подолання кризи та ефективного розвитку вітчизняної економіки, надзвичайно важливим є визначення середньо- та довгострокових трендів, умов і факторів сценаріїв прискорення економічного зростання в Україні.

Припущення прогнозу у середньостроковій перспективі

Зовнішні припущення

Протягом періоду 2017–2020 (2025) рр. зовнішній попит, який визначається передусім розвитком світової економіки та курсовою політикою НБУ, буде продовжувати відігравати значну роль для розвитку економіки України.

Динаміка світової економіки у 2017-2020 рр. не сприятиме суттєвому зростанню українського експорту. Можливо використання експортного потенціалу лише аграрного сектору, харчової та фармацевтичної промисловості. В Україні у середньостроковій перспективі основними експортними товарами залишатимуться зерно, соняшникова олія та продукція чорної металургії, тоді як зовнішній попит на продукцію стратегічно важливих галузей вітчизняної економіки (машинобудування, авіабудування, суднобудування) демонструватиме спад, що гальмуватиме використання їх експортного потенціалу. Темпи зростання імпорту товарів, а відтак і сальдо поточного рахунку платіжного балансу у значній мірі буде залежати від динаміки світових цін на нафту, та, відповідно, ціни на імпортований природний газ.

Світові ціни на енергетичні ресурси залишатимуться нестабільними. Водночас подорожчання паливно-енергетичних ресурсів зумовить подальше підвищення цін виробників, що знижуватиме попит на продукцію українських підприємств та гальмуватиме зростання реального ВВП.

Ратифікація Угоди про зону вільної торгівлі між Україною та Канадою може позитивно вплинути на обсяги прямих іноземних інвестицій в економіку України, а також відкриє можливість вітчизняним експортерам постачати товари на ринки Канади (за нульовою ставкою ввізного мита в рамках глобальних квот Канади). Розширенню експортних можливостей для продукції та послуг з України сприятимуть також: розвиток в найближчій перспективі торговельно-економічних взаємин між Індією та Україною, налагодження українсько-китайського

стратегічного партнерства, зростання експорту з України до країн Європейського Союзу.

Нерегулярність виконання програми EFF в рамках співпраці з МВФ формуватиме додаткові ризики дестабілізації валютного ринку, хоча зниження рівня інфляції дещо стримуватиме волатильність курсу гривні.

Внутрішні припущення

Гальмуючим чинником відновлення економічного зростання в Україні виступатиме недостатній платоспроможний попит населення. Кінцеві споживчі витрати населення України, які протягом 2014-2015 рр. зменшилися майже на третину, за підсумками 2016 р. зросли тільки на 1,8%, що недостатньо для відновлення споживчого попиту на внутрішньому ринку.

Попит на інвестиційні товари залишатиметься вельми слабким. Ймовірні капіталовкладення здійснюватимуться здебільше великими системними інвесторами, у витратах яких переважатиме імпорт інвестиційних товарів. Винятком є попит на будівельні матеріали у зв'язку з шляховим та індивідуальним житловим будівництвом.

Позитивну динаміку демонструватимуть види діяльності, орієнтовані на імпортозаміщення: харчова, легка та фармацевтична промисловість. Позитивна динаміка випуску по таких видах промисловості, як машинобудування, металургія та хімічна промисловість, що мала місце у першій половині 2016 року, відбувалась на фоні їх значного минулорічного спаду. Збереження цієї тенденції потребує інвестиційної активності в оновлення виробництва.

Значне підвищення тарифів на електроенергію разом із встановленням єдиної для всіх споживачів ціни на природний газ може суттєво обмежити обсяги споживання житлово-комунальних послуг, оскільки, по перше, не очікується суттєвого збільшення доходів населення та інших категорій споживачів енергією. По друге – споживачі звикають жити в режимі економії та обачного використання енергії. Останньому, крім іншого, будуть сприяти заплановані державою заходи щодо заохочення до енергозбереження і спонукання до 100%-го забезпечення лічильниками.

Все більшу проблему становитиме орієнтація держави на масові субсидії для домогосподарств, які будуть зростати з настанням опалювального сезону 2017 року (за оцінками Мінсоцполітики України право на субсидії будуть мати майже 8-9 із 16 млн. сімей, хоча до 2013 р. субсидіями користувалися лише 7–10% домогосподарств). Внаслідок цього збільшиться тиск на бюджет, активізуються процеси «тінізації» заробітків і заощаджень разом із посиленням «утриманських» настроїв. Орієнтація на розширення субсидій буде становити все більшу проблему й для енергозбереження (у випадках не застосування лічильників), не сприяючи формуванню у населення економної поведінки. У разі стабілізації і зростання економіки у середньостроковій перспективі можна очікувати зменшення обсягу субсидій за рахунок росту заробітної плати та економії енергоресурсів.

Тенденція суттєвого зростання цін/тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги з постачання електроенергії і природного газу буде суттєво впливати на інфляційні процеси в країні. При цьому найбільший вплив на динаміку споживчих цін спричинятиме зміна цін/тарифів на природний газ, опалення та гарячу воду. З урахуванням очікувань щодо зростання цін/тарифів на вищезазначені послуги за результатами 2017 р., їх «внесок» в зростання ІЦВ складатиме 3,5 в.п., а в зростання ІСЦ складатиме 3,34 в.п.

У середньостроковій перспективі відсоткові ставки за кредитами в банках України залишатимуться високими, що обумовлюватиме продовження низхідної динаміки інвестицій в основний капітал та обмежуватиме можливості нарощування виробничого потенціалу.

Крім того очікується: завершення процесу «очищення» банківської системи та підвищення стійкості банківських установ, поступове запровадження рефінансування банків під фінансові інструменти підтримки секторальних та інвестиційних програм розвитку, відновлення/нарощування кредитної діяльності банків, створення Банку розвитку України (Фонду розвитку), експортно-імпортного агентства як інструментів підтримки експорту та інвестиційної політики держави.

Цільовий макроекономічний прогноз на період до 2025 року

В рамках оцінки можливостей прискорення економічного зростання в Україні у 2017–2025 рр. нами розроблено цільовий сценарій (зростання ВВП на рівні до 7,0% у середньому за період 2019–2021 рр. та 6,5% у середньому за період 2022–2025 рр.) розвитку економіки України до 2025 року (табл. 1).

Таблиця 1.

Цільовий сценарій прискореного економічного зростання, 2017-2025 рр.

	2015 факт	2016 факт	2017 оцінка	2018 прогноз	2019 прогноз	2020 прогноз	2021 прогноз	2019- 2021	2022- 2025
<i>Національні рахунки</i>	<i>індекс (% річна зміна)</i>								
Реальний ВВП	-9,9	2,3	1,0- 1,9	4,8	6,0	7,0	8,1	7,0	6,5
Споживання									
- приватне	-20,2	1,8	2,3	4,7	5,8	6,7	7,8	6,8	5,8
- державне	1,0	0,0	2,8	3,3	3,5	3,5	3,4	3,5	2,5
Валове нагромадження основного капіталу	-9,3	20,1	7,8	11,5	15,8	18,8	20,8	18,5	21,5

Випуск окремих секторів економіки	<i>індекс (%), річна зміна)</i>								
Сільське господарство	-4,8	6,1	3,5	3,8	4,4	2,5	6,0	4,3	3,7
Промислове виробництво	-13,0	2,8	3,3	5,5	7,6	9,8	10,5	9,3	9,4
Інфляція	<i>індекс (%)</i>								
Індекс споживчих цін: (середній за рік)	48,6	13,9	12,7	10,2	8,5	7,3	6,2	7,3	4,5
Індекс цін виробників: (середній за рік)	36,0	22,4	15,1	12,4	10,1	9,1	7,5	8,9	5,5
Державні фінанси	<i>% до ВВП</i>								
Доходи зведеного бюджету	32,9	31,7	31,8	31,9	32,0	32,0	31,5	31,8	31,0
Видатки зведеного бюджету	34,5	35,8	35,3	35,2	35,1	35,0	34,0	34,7	33,0
Сальдо зведеного бюджету	-1,7	-4,1	-3,5	-3,3	-3,1	-3,0	-2,5	-2,9	-2,0
Монетарні показники									
Грошова маса (М3) (грудень до грудня попереднього року), %	3,9	10,6	18,5	20,3	20,4	20,8	21,5	20,9	15,0
Соціальні показники									
Чисельність зайнятого населення, млн. осіб	16,44	16,71	16,81	16,85	17,0	17,1	17,2	17,1	17,5
Рівень безробіття, у % до економічно активного населення віком 15-70 років (МОП)	9,1	9,3	9,2	8,8	8,4	7,8	7,2	7,8	7,0

Зовнішній сектор									
Рахунок поточних операцій, млрд. дол. США	-0,2	-3,8	-2,5	-2,0	-1,5	-1,2	-0,7	-1,1	-0,7
Обсяг експорту товарів та послуг, млрд. дол. США	47,8	45,9	48,2	50,5	53,3	57,0	60,0	56,4	70,5
Обсяг імпорту товарів та послуг, млрд. дол. США	49,5	51,7	52,8	53,7	55,4	59,1	62,0	58,5	71,0
Баланс товарів та послуг, млрд. дол. США	-1,7	5,8	-4,6	-3,2	-2,1	-2,1	-2,0	-2,1	-1,0

Зростання ВВП України, починаючи з 2017 р., може бути досягнутим за умов знаходження політичного компромісу і врегулювання збройного конфлікту. Економіка отримає потужний імпульс для розвитку внаслідок: реалізації політики економічного прагматизму, зростання потреб внутрішнього ринку, насамперед для відновлення не тільки зруйнованої інфраструктури, в першу чергу, за рахунок використання спонсорської допомоги країн-донорів та кредитів міжнародних фінансових організацій, а також державного кредитування інвестицій, спрямованих на розвиток виробничої інфраструктури з одночасним використанням фінансових ресурсів України, отриманих в результаті реалізації політики легалізації, повернення виведених з України капіталів та стимулюванням приватних інвестицій в розвиток бізнесу, що відповідає стратегічним інтересам розвитку економіки країни.

При цьому для прискорення економічного зростання в Україні у 2017–2025 рр. необхідно:

- підтримувати макроекономічну стабільність;
- подолати тенденції спадної динаміки інвестиційної та приватної компонент споживчого попиту;
- забезпечити зростання норми нагромадження основного капіталу до рівня 19-21% до 2020 рр. та її збільшення до 25-30% протягом періоду 2021–2025 рр.;
- забезпечити стабільності РЕОК та цінову конкурентоспроможність українського виробника на зовнішніх та внутрішньому ринках;
- добитися позитивного ефекту від введення в дію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом;

- забезпечити активізацію сукупного попиту шляхом підтримки експортної діяльності та адаптації до конкурентних викликів посткризового світу, розширення місткості внутрішнього ринку;

- забезпечити підтримку сукупної пропозиції шляхом подальшої дерегуляції підприємницької діяльності та сприяння розвитку підприємництва, стимулювання інвестиційної діяльності та забезпечення завдяки структурній політиці позитивних структурних зрушень, покращення умов для розвитку людського капіталу і піднесення стимулів підвищення продуктивності праці;

- формувати суспільний консенсус навколо цілей структурної модернізації;

- внести зміни в поточну монетарну політику для реалізації цілей прискорення економічного зростання.

Аналіз прогнозу розвитку економіки за цільовим сценарієм, наведений у табл. 1, який може бути результатом реалізації ефективної політики щодо забезпечення прискореного економічного зростання, засвідчує, що у період 2017–2020 рр., разом з тим, збережеться переважно експортно-залежна модель економіки України, оскільки її принципова зміна протягом найближчих 5-ти років неможлива в силу високої інерції до змін, враховуючи високу кореляційну залежність динаміки світових цін на сталь і зерно з динамікою ВВП України. Тому досягнення динамічного зростання ВВП України залежатиме, в тому числі, і від формування нового циклу підтримки цін на сировину, метали, зерно, технічні культури, а також прискорення зростання ВВП у нинішніх торговельних партнерів, що протягом періоду уповільнення динаміки світової економіки досить сумнівно. Крім того, серед *ключових зовнішніх факторів, що можуть вплинути на програму розвитку економіки у середньо- та довгостроковій перспективі, слід зазначити:* продовження програми взаємодії з МВФ; деофшоризація рахунків українських політиків та економічної еліти; отримання зовнішньої допомоги в частині подальшої лібералізації в сфері регуляторної політики, а також отримання суттєвої зовнішньої допомоги для забезпечення територіальної цілісності країни.

В таких умовах важливо зосередитися на поточній економічній політиці в частині продуктової та географічної диверсифікації експорту та особливо важливо розіграти внутрішній ринок шляхом підходів, спрямованих на піднесення сукупного попиту, сукупної пропозиції, державного інвестування, монетарної політики, грошово-кредитної та банківської політики розвитку та податково-бюджетної політики, яка детально подається у даній праці. При цьому протягом прогнозного періоду необхідно вирішити *ключові структурні проблеми, що стоять перед економікою України, серед яких:* деіндустріалізація економіки, нестабільність цін на сировину, високий ступінь залежності від технологічного імпорту, який не покриває високотехнологічний експорт,

інклюзивність «старих» галузей промисловості в експорті, невідповідність європейській практиці структури видатків бюджету на інвестиції за питомою вагою, нераціональність структури видатків бюджету на державну підтримку окремих видів діяльності, а також нераціональна орієнтація на пріоритетність розвитку економіки за рахунок аграрних видів діяльності.

Починаючи з другої половини 2017 р., необхідно проведення масштабної інвестиційної кампанії і, як результат, розширення інвестицій в економіку України. Темпи приросту валового нагромадження основного капіталу протягом 2018-2020 рр. мають досягти на кінець періоду 15-16%, а у 2021-2025 р. – більш як 11–15% і при цьому норма нагромадження основного капіталу до ВВП досягне 22–30% до 2025 року, що є вихідною умовою прискореного економічного зростання. Слід зауважити, що ці показники є ключовими і найбільш вагомими серед усіх інших факторів, що мають забезпечити економічне зростання на рівні до 7% в середньому за 2017-2025 рр. (табл. 1).

Для акумуляції інвестиційного ресурсу, крім суто боргових та емісійних джерел, необхідно дотримання суворої економії і максимального зростання видатків держави на капітальні видатки (бюджет розвитку) до рівня 5–6% ВВП.

В результаті реалізації ефективної політики забезпечення прискореного економічного зростання:

- ВВП України у 2019-2020 рр. досягне рівня 2013 р., а до 2025 р. зросте майже на 50% у порівнянні з 2013 р. та на 10% у порівнянні з 1990 р.;

- норма ВНОК (валового нагромадження основного капіталу) у 2019-2020 рр. збільшиться до 20-22% (середній рівень країн ОЕСР), у 2023-2024 рр. складе 29-32% (рівень Словаччини, Чеської республіки, Естонії, Кореї) а у 2025 р. може досягти 35% (рекордний рівень Китаю) (рис. 1).;

- продуктивність праці зростатиме на 5-6,5% у середньому за період 2018-2025 рр.;

- норма валових заощаджень у 2025 році підніметься до рівня 30% як результат зростання доходів населення.

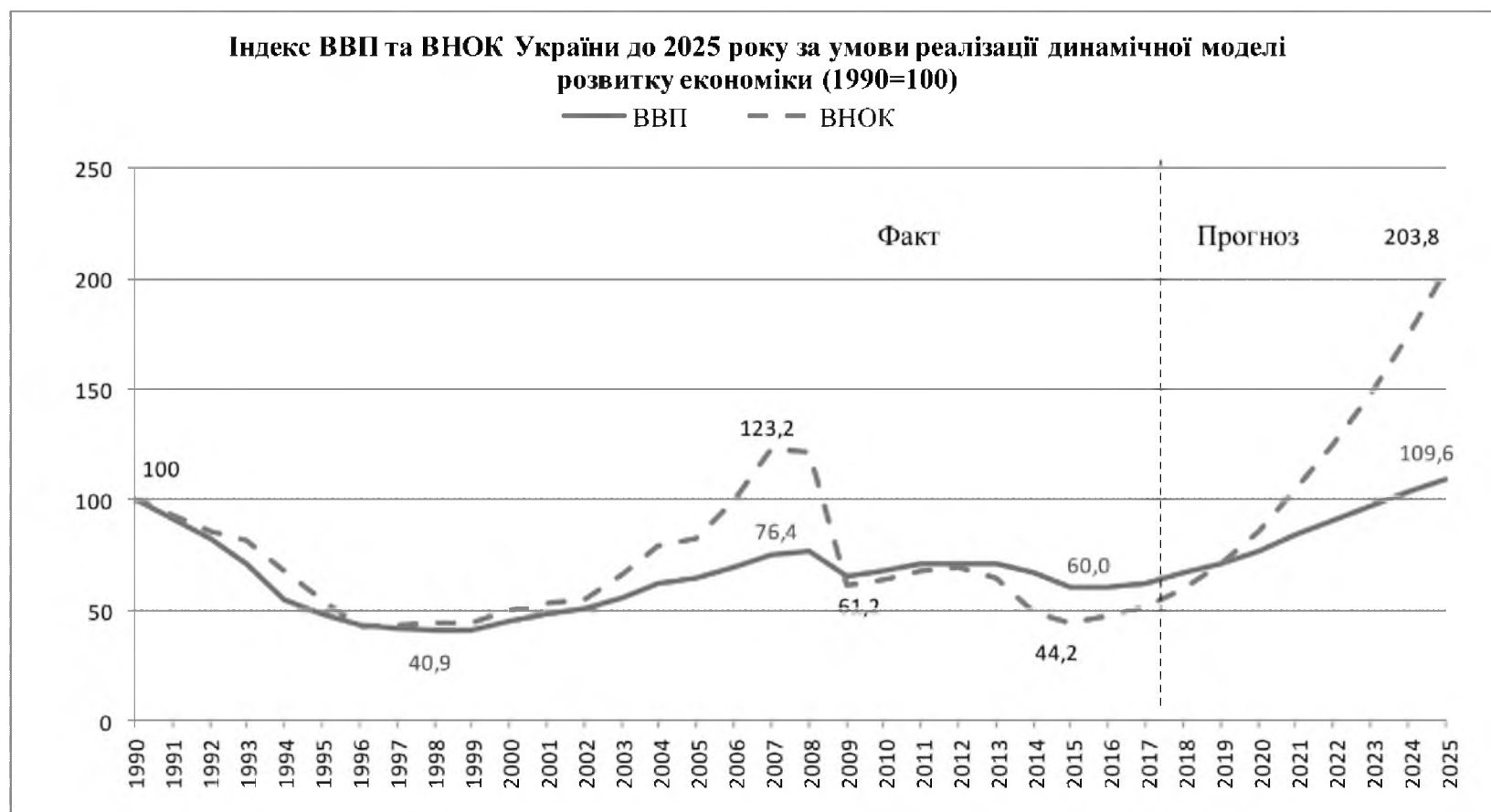

Рис. 1. Індекс валового внутрішнього продукту (ВВП) та валового нагромадження основного капіталу (ВНОК) України до 2025 року за умови реалізації динамічної моделі розвитку економіки (1990=100)

Джерело: розраховано за даними: Державної служби статистики України, прогнозні розрахунки ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

Структура економіки у 2025 р. виглядатиме (табл.2):

Таблиця 2.

Прогноз структури економіки України у 2025 році*

	Зростання 2025/2013, %	Структура валової доданої вартості, %	
		2013	2025
ВВП / валова додана вартість	146,9	100,0	100,0
Сільське, лісове та рибне господарство	143,3	8,7	8,3
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	146,8	5,4	5,3
Переробна промисловість	176,0	11,1	13,1
Постачання електроенергії, газу, пари, повітря, водопостачання, відходи	138,9	2,9	2,7
Будівництво	180,3	2,5	3,1
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	137,8	14,6	13,5
Транспорт, складське господарство	136,5	7,0	6,5
Інші послуги	142,7	35,4	33,9

* Розрахунки з використанням моделі витрати-випуск

Макроекономічний прогноз структурних зрушень в економіці України на період до 2035 року

В основу прогнозу структурних зрушень в економіці України в 2016-2035 рр. покладений прогноз ВВП за категоріями використання в цінах 2013 р.

Таблиця 3.

Прогноз ВВП за категоріями використання в цінах 2013 р. до 2035 р.

	2020/ 2013	2020/ 2015	2025/ 2020	2030/ 2025	2035/ 2030	2035/ 2013	2035/ 2015
ВВП	0,8	4,6	7,2	6,5	5,5	4,6	6,0
Кінцеві спож. витрати домогосподарств	-1,1	4,8	6,8	6,1	5,1	3,7	5,7
Кінцеві спож. витрати сектора ЗДУ	2,0	2,3	4,0	4,1	4,0	3,4	3,6
Валове нагромадження	1,3	8,5	10,5	9,5	7,9	6,7	9,1
Валове нагромадж. основного капіталу	1,1	9,3	11,6	9,3	8,0	6,8	9,6
Експорт товарів і послуг	-2,8	2,8	7,2	6,7	5,7	3,5	5,6
Імпорт товарів і послуг	-4,4	3,7	7,1	6,6	6,1	3,8	5,9

Прогнозні розрахунки темпів економічного зростання до 2035 року базуються на припущеннях, що головними акцентами державної політики мають бути: забезпечення курсової стабільності, відновлення і

подальший розвиток внутрішнього попиту на основі перш за все прискореного нагромадження основного капіталу України, максимальне використання потенціалу імпортозаміщення та поступового зростання реальних доходів населення (темпами, нижчими за темпи зростання ВВП) (табл. 4-5).

Таблиця 4.

Прогноз ВВП України за агрегованими видами економічної діяльності в цінах 2013 р. до 2035 року*

	2013	2015	2020	2025	2030	2035
Сільське, лісове та рибне господарство	100	97,5	102,9	143,3	193,6	249,4
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	100	72,5	101,5	146,8	203,1	267,2
Переробна промисловість	100	78,9	110,9	176,0	263,3	366,5
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	100	80,8	100,2	138,9	185,5	239,7
Будівництво	100	70,3	106,4	180,3	277,7	401,6
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	100	71,6	102,5	137,8	180,0	222,6
Транспорт, складське господарство	100	88,7	98,5	136,5	184,1	236,0
Сфера послуг - разом	100	84,7	104,6	140,7	185,7	234,9
Валова додана вартість всього	100	83,9	105,0	146,9	200,0	259,9
Чисті податки на продукти	100	85,8	110,4	167,0	239,8	327,0
ВВП	100	84,2	105,6	149,3	204,9	268,2

- Розрахунки з використанням моделі витрати-випуск

Детальніше див. Додаток 1.

Таблиця 5.

Прогноз структурних змін ВВП України за агрегованими видами економічної діяльності в цінах 2013 р. до 2035 року*

	2013	2015	2020	2025	2030	2035
Сільське, лісове та рибне господарство	8,69	10,07	8,47	8,34	8,21	8,08
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	5,40	4,66	5,19	5,31	5,36	5,38
Переробна промисловість	11,14	10,44	11,69	13,13	14,31	15,23
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	2,90	2,79	2,75	2,70	2,63	2,60
Будівництво	2,53	2,11	2,54	3,05	3,42	3,78
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	14,63	12,46	14,20	13,50	12,85	12,14
Транспорт, складське господарство	7,04	7,43	6,57	6,44	6,33	6,20

Інші послуги	35,42	37,57	35,79	33,85	32,57	31,66
Валова додана вартість всього	87,77	87,53	87,21	86,32	85,68	85,08
Чисті податки на продукти	12,23	12,47	12,79	13,68	14,32	14,92
ВВП	100	100	100	100	100	100

* Розрахунки з використанням моделі витрати-випуск

На першому етапі – 2017-2020 рр. – зростання економіки матиме переважно відновлювальний характер.

Темпи зростання поступово прискорюватимуться за рахунок високих темпів зростання валового нагромадження основного капіталу, активізації інвестиційно-інноваційною діяльності.

Інвестиційні ресурси спрямовуватимуться не лише у модернізацію інфраструктури, що стимулюватиме позитивну динаміку у будівництві та виробництві будівельних матеріалів але і виробництво сільськогосподарської техніки та технологічного устаткування для аграрно-промислового комплексу, побутової техніки, а також техніки для розвитку інформаційних технологій та інших видів машинобудування. Посилиться орієнтація на потреби внутрішнього ринку металургійного комплексу. Прискореними темпами розвиватиметься сфера ІКТ.

Пріоритетним напрямом розвитку машинобудування стане розширення енергозберігаючих технологій. Енергозбереження стосується як використання електроенергії (зниження енергомісткості виробництва до 2035 року на 20-25%), кам'яного вугілля, природного газу для її виробництва (на 18-22%).

Прискорення імпортозаміщення буде стосуватися всіх груп товарів за напрямками використання – товарів проміжного споживання, кінцевого споживання домогосподарств та сектору загальнодержавного управління (ЗДУ), валового нагромадження основного капіталу (ВНОК), що загалом гальмуватиме нарощування імпорту.

До 2035 р., порівняно з докризовим 2013 р., прогнозується зменшення частки імпорту в проміжному споживанні з 22 до 15%; в кінцевому споживанні домогосподарств – з 17 до 15%; у ВНОК – з 31,4 до 25,4%.

До 2025 р. попит зовнішніх ринків зможе слугувати лише додатковим фактором розвитку української економіки. Визначальну роль у цей період має відігравати розвиток внутрішнього ринку України.

Після 2025 р. сформується нові можливості суттєвого розширення присутності українських товаровиробників на світових ринках і нарощування експорту відіграватиме більш значну роль у забезпеченні економічного зростання України (темпи зростання експорту дещо випереджатимуть зростання ВВП).

Повніше використовуватиметься експортний потенціал аграрного сектору України, харчової, легкої, фармацевтичної промисловості. Хоча втрату ринку РФ у використанні експортного потенціалу

машинобудування компенсувати до 2025 р. повною мірою не вдасться, однак збільшення присутності України на інших світових ринках дозволить до 2035 р. поступово відновити обсяги машинобудівного експорту та покращити його товарну структуру.

Внутрішній споживчий попит зростатиме помірними темпами внаслідок підвищення реальних доходів населення темпами нижчими за темпи зростання ВВП. При цьому динаміка приватного попиту (кінцевих споживчих витрат домогосподарств) випереджатиме темпи зростання споживчих витрат сектору загального державного управління. Зросте частка в споживчому попиті товарів довгострокового використання, фармацевтичних товарів та послуг у сферах охорони здоров'я, освіти тощо. *Слід зауважити, якщо не буде реалізована ефективна політика щодо модернізації та забезпечення прискореного економічного зростання, то на Україну очікує:*

- поглиблення відставання від загальносвітового рівня з динамікою ВВП 1-2% у середньому у найближчі 5-10 років;
- неспроможність повернення зовнішніх боргів і дефолт;
- тінізація економіки;
- втеча капіталів та офшоризація;
- різке погіршення демографічної ситуації;
- нова хвиля міграції висококваліфікованих кадрів, передусім ІТК-спеціалістів;
- продовження тенденції зростання безробіття понад 9,5-10% до економічно активного населення віком 15-70 років (МОП).

Звертаємо увагу, що значна частина ефектів за видами діяльності у разі переходу до стимулюючої політики економічного зростання з'явиться за межами 2020 р. Для забезпечення відновлення економічного зростання необхідно проведення цілеспрямованої політики стимулювання економічного зростання, яка має надати останньому спрямованості, що відповідатиме викликам глобальної конкуренції та європейської інтеграції України.

Ризики прогнозу

Головними ризиками прогнозу є наступні:

- загострення бойових дій на Сході України;
- погіршення динаміки глобальної економіки;
- загострення внутрішньополітичної кризи, що дезорієнтуватиме вітчизняних суб'єктів господарювання та гальмуватиме співпрацю з міжнародними організаціями;
- зростання неплатежів за умов збереження низького рівня доходів населення і зростання тарифів на електроенергію та житлово-комунальні послуги;
- падіння світової кон'юнктури на сировинних ринках;

- відсутність конструктивного діалогу з МВФ у рамках програми EFF із падінням курсу гривні поза межі, передбачені Державним бюджетом.

Додаток 1

Прогноз ВВП України за видами економічної діяльності до 2035 року* (в цінах 2013 р.)

	2013	2015	2020	2025	2030	2035
Сільське, лісове та рибне господарство	100	97,5	102,9	143,3	193,6	249,4
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	100	72,5	101,5	146,8	203,1	267,2
Добування кам'яного та бурого вугілля	100	40,8	97,3	138,3	191,9	252,2
Добування сирової нафти та природного газу	100	88,5	120,8	177,1	242,3	315,3
Добування металевих руд, інших корисних копалин та розроблення кар'єрів; надання допоміжних послуг у сфері добувної промисловості та розроблення кар'єрів	100	82,3	94,1	136,3	189,8	251,4
Переробна промисловість у тому числі	100	78,9	110,9	176,0	263,3	366,5
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	100	91,8	106,6	159,3	225,3	302,4
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри та інших матеріалів	100	91,0	113,1	167,9	248,1	340,0
Виробництво деревини, паперу; поліграфічна діяльність та тиражування	100	85,6	115,8	170,6	245,7	324,8
Виробництво коксу та коксопродуктів	100	65,6	94,5	144,5	239,5	332,8
Виробництво продуктів нафтоперероблення	100	60,3	121,9	208,4	273,6	412,9
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	100	73,0	133,5	232,7	340,5	459,0
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	100	94,5	133,5	204,1	307,3	424,6
Виробництво гумових і пластмасових виробів	100	83,5	124,9	191,6	294,3	402,6
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	100	85,8	117,9	194,6	296,1	414,6

	2013	2015	2020	2025	2030	2035
Металургійне виробництво	100	71,0	107,8	194,8	305,2	427,3
Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	100	72,3	127,3	203,8	317,1	446,4
Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	100	55,7	141,4	242,1	392,4	585,5
Виробництво електричного устаткування	100	90,9	110,0	173,5	263,5	373,1
Виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань	100	77,9	121,8	203,0	321,2	471,9
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	100	107,5	125,1	195,9	314,6	446,7
Виробництво інших транспортних засобів	100	45,9	91,5	148,5	229,0	332,4
Виробництво меблів; іншої продукції; ремонт і монтаж машин і устаткування	100	78,8	105,0	158,2	227,1	310,3
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	100	80,8	100,2	138,9	185,5	239,7
Будівництво	100	70,3	106,4	180,3	277,7	401,6
Сфера товарного виробництва - разом	100	82,5	105,6	158,4	226,7	306,7
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	100	78,5	103,2	146,7	199,0	257,1
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	100	71,6	102,5	137,8	180,0	222,6
Транспорт, складське господарство	100	88,7	98,5	136,5	184,1	236,0
Поштова і кур'єрська діяльність	100	88,7	101,0	136,3	181,2	229,2
Тимчасове розміщування й організація харчування	100	90,2	94,8	131,8	179,0	226,9
Видавнича діяльність; виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів; діяльність радіомовлення та телевізійного мовлення	100	87,5	115,6	157,6	215,8	272,5
Телекомунікації (електрозв'язок)	100	97,2	109,0	152,2	209,8	272,4

	2013	2015	2020	2025	2030	2035
Комп'ютерне програмування, консультування та надання інформаційних послуг	100	87,5	111,1	166,8	248,2	344,8
Фінансова та страхова діяльність	100	71,0	102,1	141,8	194,3	250,6
Операції з нерухомим майном	100	89,9	97,9	137,2	185,0	237,8
Діяльність у сферах права та бухгалтерського обліку; діяльність головних управлінь (хед-офісів); консультування з питань керування; діяльність у сферах архітектури та інжинірингу; технічні випробування та дослідження	100	80,9	102,6	144,5	200,1	260,8
Наукові дослідження та розробки	100	80,9	129,6	179,8	245,6	325,2
Рекламна діяльність і дослідження кон'юнктури ринку; наукова та технічна діяльність; ветеринарна діяльність	100	80,9	103,8	141,6	190,4	240,4
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	100	89,2	98,4	140,2	193,4	252,8
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	100	102,2	128,6	150,9	182,1	217,3
Освіта	100	95,0	106,8	136,4	172,7	215,2
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	100	97,0	102,5	136,3	172,1	218,2
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	100	82,4	104,2	136,2	176,0	219,5
Надання інших видів послуг	100	73,9	95,4	134,5	182,9	237,1
Сфера послуг - разом	100	84,7	104,6	140,7	185,7	234,9
Валова додана вартість	100	83,9	105,0	146,9	200,0	259,9
Податки на продукти	100	85,8	110,4	167,0	239,8	327,0
ВВП	100	84,2	105,6	149,3	204,9	268,2

* Розрахунки з використанням моделі витрати-випуск